

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний університет
Навчально-науковий інститут бізнесу, економіки та менеджменту
Кафедра міжнародних економічних відносин
"Українська асоціація економістів-міжнародників".

**INTERNATIONAL ECONOMIC RELATIONS
AND SUSTAINABLE DEVELOPMENT**
**МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ
ТА СТАЛИЙ РОЗВИТОК**

Матеріали
III Міжнародної науково-практичної конференції
(Суми, Україна, 20 травня 2022 року)

Суми
Сумський державний університет
2022

Рецензенти:

Дурановські Войцех Хенрік – PhD, Опольський університет (м. Ополь, Польща);

Таранюк Леонід Миколайович – д-р екон. наук, професор, Сумський державний університет (Україна)

*Рекомендовано до видання
вченою радою Сумського державного університету
(протокол № 4 від 20 жовтня 2022 року)*

International Economic Relations and Sustainable Development
М 58 (Міжнародні економічні відносини та сталий розвиток) : матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції, м. Суми, 20 травня 2022 року / за заг. ред. Ю. М. Петрушенка, М. Д. Домашенко. – Суми : Сумський державний університет, 2022. – 103 с.

The collection consists of the materials from III International Scientific Conference «International economic relations and sustainable development» of Sumy State University, which presented the results of the research carried out in different countries, in such scientific areas as international economic relations, international cooperation and economic diplomacy, economics of nature management and sustainable development, strategic directions for sustainable development providing, International economic relations impact on sustainable development and others.

For scientists, lecturers of higher education institutions, students, graduates and everybody, interested in the scientific and practical problems of modern economics.

До збірника ввійшли матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції «Міжнародні економічні відносини та сталий розвиток» Сумського державного університету, в яких наведені результати наукових досліджень, виконаних у різних країнах, із таких наукових напрямків, як міжнародні економічні відносини, міжнародне співробітництво та економічна дипломатія, економіка природокористування та сталого розвитку, стратегічні напрями забезпечення сталого розвитку, вплив міжнародних економічних відносин на сталий розвиток та інші.

Для науковців, викладачів закладів вищої освіти, студентів, аспірантів та всіх, хто цікавиться науково-практичними проблемами сучасної економіки.

Організатори конференції:

"Ukrainian Association
of International
Economists "

Співорганізатори конференції:

Інститут науки і техніки Хенань, (м. Хенань, Китай)

Університет прикладних наук Цвіккау (м. Цвіккау, Німеччина)

Інноваційний університет Collegium Mazovia (м. Седльце, Польща)

Вища школа економіко-гуманітарна (м. Бельсько-Бяла, Польща)

Опольський університет (м. Ополе, Польща)

Центр соціальних інновацій Єзуїтського університету (м. Краків, Польща)

Інститут технологій та бізнесу в Ческе-Будейовицях, (м. Прага, Чеська Республіка)

ЗМІСТ

РОЗДІЛ 1 Міжнародні економічні відносини SECTION 1 International economic relations

<i>Хомутенко Л. І.</i> Функціонування ТНК на сучасній міжнародній арені	7
<i>Marekha I.S., Bondarenko S.I.</i> Gender differentiation on the international labour market	8
<i>Дробязко А. О.</i> Структура та цілі маркетингової товарної політики	10
<i>Демиденко Є.Г.</i> Перемовини як дипломатичний інструмент: українські реалії	13
<i>Joel Ata-Baah</i> Integration of international economic markets	15
<i>Хомутенко Л. І., Григорович А. М.</i> Досвід розвинених країн в міжнародному трансфері технологій	16
<i>Мареха І.С., Новгородцева М.О.</i> Міжнародні злиття та поглинання	20
<i>Shevtsova V.M.</i> Problems and features of the country's external public debt management. Ukrainian experience	22
<i>Marekha I.S., Yavor P.V.</i> The place of ukraine in the eu integration processes	26
<i>Shcherbyna T., Kernychnui V.V.</i> Import policy: general goals and current problems of ukraine	28
<i>Zamora O.M., Hyrman D.A., Stanislaw Alwasiak</i> Analysis of world financial markets and their development trends	28
<i>Котенко Н.В., Бондаренко А.І.</i> Аналіз діяльності інститутів спільного інвестування в Україні	30
<i>Воронцова А.С., Твердохліб Д.С.</i> Головні проблеми інвестиційної привабливості економіки України	32
<i>Коротка М.Ю.</i> Розвиток франчайзингової діяльності під час глобальних економічних коливань	36
<i>Кулік А. О</i> Перспективи розвитку Україно-Китайських торговельних відносин на сучасному етапі	38
<i>Dryhola J.</i> Operations in the foreign exchange market	40

РОЗДІЛ 2
Економіка сталого розвитку
SECTION 2
The economics of sustainable development

<i>Romaniuk Y., Kurbatova T.</i> Electricity demand management mechanisms	42
<i>Yurchenko A., Yarova I.</i> Modern sustainable logistics trends	44
<i>Dubovych R., Smolennikov D.</i> The system of motivation of personnel at industrial enterprises in the context of global challenges	46
<i>Хомутенко Л. І., Ганжала К. С.</i> Особливості міжнародного регулювання міграції трудових ресурсів	48
<i>Korobko S.O.</i> Labour migration	51
<i>Sheremet A., Smolennikov D.</i> Financial management system as a tool for sustainable development of agricultural enterprises	52
<i>Тулякова А.О., Замора О.М.</i> Міграція робочої сили та її регулювання	54
<i>Голоха А.Р., Щербаченко В.О.</i> Вимушена міграція українців через Російсько-Українську війну	56
<i>Школа В.Ю., Домащенко В.С.</i> Оцінка сталого розвитку та економічної стійкості сільського господарства: досвід ЄС для України	58

РОЗДІЛ 3
Вплив міжнародних економічних відносин на сталий розвиток
SECTION 3
The impact of international economic relations on sustainable development

<i>Домащенко М.Д., Гордієнко І.С., Прокопенко О.В.</i> Особливості українських міграційних процесів та вплив Російсько-Української війни на них	62
<i>Хомутенко Л.І., Тулякова А.О.;</i> Соціально-економічні виклики для майбутнього України у зв'язку з міграцією українського населення в період війни	65
<i>J. Ata-Baah</i> Role of international labor organisation in regulation of labor migration	67

<i>Лапшина М. Ю.</i> Переговорний процес отримання статусу кандидата в ЄС	70
<i>Petrenko S</i> Hert hofstede's model as a tool of cross-cultural analysys	72
<i>Marekha I.S., Sliusarenko A.D.</i> Global financial and economic crises of XX century and their consequences	75
<i>Таранюк Л.М. Рубаненко К.І. Цю Х.</i> Головні перешкоди та шляхи поглиблення співробітництва України та ЄС	78
<i>Lisniak B. A., Zamora O. M., Duranowski W.</i> The reaction of European diplomacy to the Russian invasion in Ukraine	80
<i>Yurchenko A., Domashenko M.</i> Diplomacy and economics of the Russia-Ukraine war	82
<i>Сахно О.О.</i> Оцінка конкурентоспроможності вітчизняної агропромислової продукції на світовому ринку	84
<i>Тулякова А.О., Хомутенко Л.І.</i> Соціально-економічні виклики для майбутнього України у зв'язку з міграцією українського населення в період війни	87
<i>Воронцова А.С., Єрмоленко А.О.</i> Проблеми міжнародного співробітництва українських експортоорієнтованих підприємств: крос-культурний аспект	89
<i>Зорін О. О.</i> Особливості фінансування угод М&А на міжнародному ринку	92
<i>J. Ata-Baah</i> The role of commercial diplomacy as part of economic diplomacy	95
<i>Hontar K., Yarova I.</i> Tourism as a leading direction of the Turkish service market development	97

- accomplishing the most significant degree of level headed and y

er
ls

n

in

th
al

2.
ce

ig

МІГРАЦІЯ РОБОЧОЇ СИЛИ ТА ЇЇ РЕГУЛЮВАННЯ

Студентка Тулякова А.О.

к.е.н., доцент Загора О.М.

Сумський державний університет, Україна

В останні роки на фоні глобалізації та збільшення відкритості економік спостерігається активізація міграційних процесів серед країн. Одна з причин полягає у дисбалансі трудових ресурсів. Це пояснюється розвитком науки та потребою в висококваліфікованих кадрах серед розвинутих країн, а також нестачею дешевої робочої сили низької кваліфікації. (Курунова, 2015)

Неконтрольовані міграційні процеси можуть становити небезпеку національним інтересам. Тому кожна держава намагається вжити заходів з регулювання міграції та впровадити єдину політику. Згідно до розробки Закону України від 14.07.2010 «Про основні засади міграційної політики» державна міграційна політика – «сукупність заходів, що здійснюються державою щодо регулювання міграційних процесів з метою захисту національних інтересів, безпеки та територіальної цілісності, забезпечення належного соціально-економічного, демографічного, науково-освітнього розвитку держави.»

З одного боку, було доведено, що для країн з перехідною економікою грошові перекази мігрантів стають суттєвим джерелом фінансування. (Курунова, 2015) Додаткові надходження до бюджету підвищуються добробут країни та стають підґрунтям для важливих національних реформ. Але з іншого боку, якщо країна не спроможна протягом довгого часу стимулювати повернення мігрантів із закордону, спостерігається явище «відпливу умів», що знижує національну конкурентоспроможність.

Регулювання міграції знайшло своє відображення в законодавчій базі України. Конституція закріплює за громадянами країни право на українське громадянство та на можливість пересування за межі країни. (Майданік, 2005) Більш детально умови та підстави перебування в той чи іншій країні зарегламентовано окремими угодами із урядами країн-реципієнтів української робочої сили.

Проте, до інструментів міграційної політики належать не лише нормативно-правові документи. В широкому сенсі державне регулювання міграції включає в себе комплекс національних реформ, що націлені на покращення якості життя в країні та сприяння рееміграції. До таких інструментів належить зовнішня діяльність, митне регулювання, заохочення інвестицій, а також інноваційна, соціальна, фінансова та регіональна політики держави. (Кочергіна, 2009)

Фокус української політики на інтеграцію до європейського простору та збільшення відкритості до співпраці з країнами-членами ЄС протягом останніх років створили сприятливі умови для підвищення мобільності українського робочого капіталу. Але наслідком прагнення українців знайти краще життя за кордоном часто стає їх соціальна незахищеність, залежність від роботодавців, втрата свого професійного рівня.

Перед країнами Європи також постає необхідність у введенні заходів регулювання міграційних потоків. Від початку 70-х років вони почали активно впроваджувати програми стимулювання повернення іммігрантів назад на батьківщину. Деякі з заходів цих програм включають в себе матеріальне заохочення, професійну підготовку іммігрантів, економічну допомогу країнам масової еміграції.

З початку повномасштабної війни Росії проти України більше 6 мільйонів українців змушені були виїхати за кордон (станом на травень 2022). Така ситуація сприяла розробленню Єврокомісією єдиної директиви щодо надання тимчасового захисту населенню України. Вона включає в себе надання права на проживання, соціальну та медичну допомогу, доступу до освіти та до ринку праці, на відкриття платіжного рахунку (Лорена Стелла Мартіні, 2022). Наразі умови допомоги українцям є неоднаковими серед країн ЄС, аде проводяться роботи щодо їх уніфікації.

У майбутньому Україні та ЄС належить провести велику спільну роботу з приводу повернення українців. Тому що втрата великої кількості трудових ресурсів через війну становить небезпеку майбутньому економічному розвитку країни. Очевидно, що основна передумова для цього – забезпечення миру та суверенітету в країні, на що зараз зорієнтована основна діяльність України.

Отже, робоча сила є важливим ресурсом для країни, що може впливати на її конкурентоспроможність. Багато в чому рівень міграції обумовлений соціально-економічним станом всередині країни. Тому регулювання міграції має представляти собою систему комплексних рішень щодо вирішення основних проблем країни.

1. Кочергіна, Н. (2009). Міжнародна міграція робочої сили та її вплив на державну міграційну політику України. Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Економіка, (Вип. 109), 23–27.
2. Курунова, Ю. (2015). Міжнародна міграція робочої сили як чинник економічного розвитку країни. Львівський національний університет імені Івана Франка.
3. Майданик, І. (2005). Проблеми регулювання та координації трудових міграційних процесів. Міграційні процеси та етнічні проблеми, 2, 86–92.
4. Проект Закону «Про основні засади державної міграційної політики України». (2010, 14 липня). ПС ЛІГА:ЗАКОН. <https://ips.ligazakon.net/document/JF56900A>
5. Lorena Stella Martini. (2022, 8 квітня). Movement to action: How Russia's war on Ukraine could reshape EU migration policy. ECFR. <https://ecfr.eu/article/movement-to-action-how-russias-war-on-ukraine-could-reshape-eu-migration-policy>

перевид.
сирійська 2019-2020).